

.....
MILJØMINISTERIET

Departementet

EU-Koordination
J.nr. MST-607-00007
Ref. OLK

**Fødevareministerens besvarelse af spørgsmål 15 - 23, EUU Alm. del og
Miljøministerens besvarelse af spørgsmål 24 - 27, EUU Alm. del.**

Spørgsmål 15:

”Ministeren bedes redegøre for formålet med og kommissoriet for den GMO-arbejdsgruppe (Sherpa-gruppen), som EU-kommissionens formand José Barroso har nedsat i juni 2008?”

Svar:

Europa Kommissionens formand inviterede med brev af 2. juni 2008 medlemsstaterne til en overordnet, uformel drøftelse af Fællesskabets implementering af de fælles regler på GMO-området. Det fremgår af invitationen, at formålet med initiativet er at gøre status over de hidtidige erfaringer med implementeringen af EU-regelsættet vedrørende GMO, og drøfte om der er behov og mulighed for eventuelt at ændre beslutningsprocessen i GMO-sager. Kommissionen har i forbindelse med de uformelle drøftelser givet udtryk for, at initiativet skal ses på baggrund af, at implementeringen af regelsættet om GMO ikke har fungeret efter hensigten, idet det, i forbindelse med Råds- og komitébehandlinger af konkrete ansøgninger om godkendelser af GMO i henhold til EU-reglerne, ikke er lykkedes at samle kvalificerede flertal hverken for eller imod godkendelser. Der er ikke et egentligt kommissorium for de uformelle drøftelser.

Spørgsmål 16:

”Ministeren bedes redegøre for konklusionerne fra møderne den 17. juli 2008 og den 10. oktober 2008 i den GMO-arbejdsgruppe (Sherpa-gruppen) som EU-kommissionens formand José Barroso nedsatte i juni 2008, samt for hvilken holdning Danmarks repræsentant har givet udtryk for på disse møder?”

Svar:

De uformelle drøftelser har fundet sted på to møder, henholdsvis den 17. juli og den 10. oktober 2008, som opfølgning på Europa Kommissionens invitation af 2. juni 2008. Drøftelserne har overvejende koncentreret sig om implementeringen af forordningerne vedrørende GMO, den Europæiske Føde-

varesikkerheds Autoritets (EFSA) rolle i godkendelsesproceduren og information til offentligheden om GMO.

Kommissionen forventer at foretage en samlet vurdering på baggrund af drøftelserne og give medlemsstaterne besked om, og i givet fald hvordan, Kommissionens formand ønsker at fortsætte drøftelserne. På møderne har Kommissionen givet udtryk for, at man af drøftelserne har udledt, at der ikke er behov for at ændre EU-reglerne vedrørende GMO, men at der bør gøres mere for at optimere implementeringen af reglerne, herunder nedbringe den tid, der bruges i forbindelse med godkendelsesproceduren. Endvidere, at der er behov for at overveje at styrke EFSA, som er hovedaktøren i risikovurderinger af GMO. Kommissionen finder ligeledes, at medlemsstaterne ligger inde med relevante videnskabelige data vedrørende GMO, som med fordel kan udveksles, og endelig at der bør gøres en indsats for at informere om GMO ud fra faktisk viden og med inddragelse af alle relevante interessenter. Den danske repræsentants holdning under drøftelserne er i overensstemmelse med disse overordnede tilkendegivelser.

Spørgsmål 17:

”Ministeren bedes redegøre for, om det er rigtigt at den GMO-arbejdsgruppe (Sherpa-gruppen), som EU-kommissionens formand José Barroso nedsatte i juni 2008, arbejder konkret med strategier for at overvinde befolkningens GMO-skepsis; og om ministeren mener, at det er rimeligt, at denne gruppe arbejder med dette?”

Svar:

Information til offentligheden om GMO-teknologi har været et af de emner, der har været taget op under de uformelle drøftelser. Kommissionen har i overensstemmelse med de generelle tilkendegivelser under drøftelserne givet udtryk for, at der bør gøres en indsats for at informere om GMO ud fra faktisk viden og med inddragelse af alle relevante interessenter. Der har ikke under drøftelserne været arbejdet konkret med strategier for at fremme bestemte synspunkter om GMO.

Spørgsmål 18:

”Kan ministeren bekræfte, at det i både Kina, Brasilien og Argentina tager lige så lang tid eller længere tid at få godkendt en kommerciel udnyttelse af en GMO som i EU?”

Svar:

Fødevarestyrelsen har kontaktet EU-Kommissionen og statskonsulenten i Kina for at få svar på dette spørgsmål.

Spørgsmål 19:

”Ministeren bedes redegøre for godkendelsesprocedurerne for kommerciel

udnyttelse af GMO i USA, Brasilien, Argentina og Kina, sammenlignet med de tilsvarende procedurer i EU”

Svar:

Fødevarestyrelsen har kontaktet EU-Kommissionen og statskonsulenterne i USA og Kina for at få svar på dette spørgsmål.

Spørgsmål 20:

”Kan ministeren bekræfte, at de stigende priser på fødevarer de seneste år ikke har noget med de eksisterende regler for godkendelse af kommerciel udnyttelse af GMO at gøre?”

Svar:

Fødevarestyrelsen har bedt Fødevareøkonomisk Institut om at vurdere sammenhængen mellem de stigende fødevarerpriser og GMO-reglerne. Fødevareøkonomisk Institut har svaret følgende, som der henholdes til.

”Koblingen mellem de stigende fødevarerpriser, især på kornprodukter, og den eksisterende langsomme godkendelsesproces af GMO'er i EU kan diskuteres. En hurtigere godkendelsesproces vil dog give billigere foderprotein til kød- og mælkeproduktionen i EU og derved gøre den mere konkurrencedygtig. Desuden vurderes det, at brugen af GMO vil have positive effekter på mulighederne for øget fødevarerproduktion globalt set.”

Spørgsmål 21:

”Er det korrekt, at både Argentina og Brasilien har bekræftet, at de kan levere foder til Europa uden at den såkaldte multolerance-grænse vil være et problem?”

Svar:

Fødevarestyrelsen og Plantedirektoratet er ikke bekendt med, at Argentina og Brasilien skulle have givet en sådan bekræftelse. Fødevarestyrelsen har derfor kontaktet EU-Kommissionen for at få svar på dette spørgsmål.

Spørgsmål 22:

”Kan ministeren bekræfte, at EU-lovgivningen kræver, at der skal inddrages samfundsmæssige, økonomiske, traditionelle, etiske, miljømæssige forhold, samt kontrolmulighederne ved godkendelse af GMO'er; og at en række af disse forhold reelt ikke indgår i godkendelsesprocessen?”

Svar:

EU's GMO-lovgivning er baseret på, at de enkelte GMO'er vurderes konkret for sag til sag.

Kravene til godkendelse af en GMO til fødevarer- og foderbrug i EU er ifølge forordningen om GM fødevarer og foder, at den genmodificerede organisme eller produkter fremstillet heraf ikke må have negative virkninger for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet, ikke må vildlede forbrugeren eller brugeren og ikke må afvige fra de fødevarer eller det foder, som de er bestemt til at erstatte, i et sådant omfang, at de ved normal indtagelse vil være ernæringsmæssigt ufordelagtige. I forbindelse med ansøgningsproceduren underlægges GMO'en en videnskabelig risikovurdering af de fødevarer- og fodersikkerhedsmæssige effekter, samt indvirkningerne på miljøet. Denne vurdering foretages af Den Europæiske Fødevareautoritet, EFSA, evt. med inddragelse af eksterne eksperter.

Med hensyn til kontrolmulighederne er der i ovennævnte forordning et krav om, at ansøgeren skal indsende metoder til påvisning, prøveudtagning og identifikation af det indsatte DNA og, hvis det er relevant, også til påvisning og identifikation af dette i fødevarer eller foder. Desuden skal ansøgeren levere prøver af fødevarer eller foderet og kontrolprøver, samt oplysninger om, hvor der er adgang til referencemateriale.

Af forordningen om GMO fødevarer og foder fremgår det også, at videnskabelige risikovurderinger i visse tilfælde ikke kan tilvejebringe alle de oplysninger, som en beslutning om tilladelse bør baseres på, og at der også, udover ovennævnte kriterier, kan tages hensyn til øvrige relevante bestemmelser i fællesskabslovgivningen, samt andre legitime forhold af relevans for den pågældende sag.

Såfremt det er relevant, må det forventes, at Kommissionen inddrager sådanne andre forhold i forbindelse med udarbejdelsen af det konkrete forslag om beslutning om tilladelse af en GMO.

Spørgsmål 23:

”Er ministeren enig i, at den europæiske fødesikkerhedsautoritet (EFSA) ikke har faglig kompetence til at vurdere samfundsmæssige, økonomiske, traditionelle, etiske og miljømæssige forhold i forbindelse med godkendelsesprocessen?”

Svar:

Ifølge GMO forordningen er det fastsat, at EFSA skal udarbejde en sundhedsmæssig og miljømæssig risikovurdering af hver enkelt GMO. Der er ikke krav om, at EFSA skal vurdere samfundsmæssige, økonomiske, traditionelle og etiske aspekter.

EFSA har kompetencen til at foretage den grundige sundheds- og miljømæssige risikovurdering af GMO'er. Hvis der er behov for inddragelse af eksterne eksperter, har EFSA altid muligheden for at gøre dette, så længe det drejer sig om spørgsmål, der ligger indenfor autoritetens ansvarsområde.

Spørgsmål 24:

Er ministeren enig i, at den europæiske fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) ikke har faglig kompetence til at foretage komplekse miljørisikovurderinger eller langsigtede vurderinger af sundheds- og miljøkonsekvenserne af GMO-afgrøderne?

Svar:

EFSA's GMO-panel og andre eksperter, som EFSA har inddraget i vurderingen af GMO-ansøgninger dækker alle områder af relevans for en risikovurdering af GMO'er i relation til sundhed og miljø. Eventuelle langtidsvirkninger vurderes naturligvis i det omfang, det er videnskabeligt muligt.

Spørgsmål 25:

Er ministeren enig i, at det strider mod EU-lovgivningen, når den europæiske fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) ikke redegør for, hvilke dele af vurderingerne der hersker videnskabelig usikkerhed omkring, eller hvor der hersker uenighed mellem nationale eksperter og EFSA's vurdering?

Svar:

I forbindelse med EFSA's behandling af sagerne bliver spørgsmålene fra de nationale eksperter og myndigheder gengivet med EFSA's redegørelse for hvorledes der er fulgt op på disse. Denne redegørelse bliver tilgængeligt for de nationale eksperter i forbindelse med offentliggørelsen af EFSA's endelige vurdering. Der er således stor åbenhed omkring hvilke områder EFSA ikke deler holdning med de nationale eksperter. I relation til de danske eksperter og EFSA har der indtil videre været stor enighed i EFSA's risikovurderinger. Der er således her ikke tale om noget lovstridigt i forhold til EU-lovgivningen.

Spørgsmål 26:

Kan ministeren bekræfte, at den europæiske fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) i april 2008 fik 24 måneder, til at opbygge den nødvendige kapacitet til at foretage de langsigtede miljørisikovurderinger, som EU-reglerne kræver?

Svar:

I marts 2008 blev EFSA og Kommissionen enige om inden marts 2010 at opdatere EFSA's vejledning i miljømæssig risikovurdering. Mandatet for denne opdatering dækker fire områder, herunder udvælgelse af passende teknikker for at vurdere langtidseffekter af GMO planter. Der er således ikke tale om, at EFSA mangler den fornødne viden til at foretage disse vurderinger men alene om tilvejebringelse af et forbedret teknisk grundlag for disse.

Spørgsmål 27:

Kan ministeren bekræfte, at den europæiske fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) ikke skal have mulighed for at udstede GMO-vurderinger, før EFSA har opbygget den nødvendige faglige kompetence til at foretage de langsigtede miljørisikovurderinger, som EU-reglerne kræver?

Svar:

Som det tidligere er besvaret i forbindelse med svar til spm. 24 er EFSA i besiddelse af den nødvendige ekspertise enten i form af EFSA panel medlemmer eller som følge af den ofte anvendte arbejdsmåde med inddragelse af eksterne eksperter. Det skal påpeges at en revision af EFSA's vejledning f.eks. i relation til vurdering af langsigtede effekter ikke er ensbetydende med at EFSA i deres sagsbehandling ikke allerede involverer alle relevante aspekter omkring disse effekter. Der er derimod tale om, at EFSA anvender erfaringen fra den konkrete sagsbehandling til at forbedre vejledningsgrundlaget.